

inbjudan av konung Harald Hårdråde besökte han även honom i Norge och blev återsänd med så rika gåvor, att han därmed kunde lösköpa 300 fångar. Enligt en notis i den till Västgötalagen hörande biskopslängden — där, säkerligen med orätt, förd till Adalvard den yngre — lät han lägga grunden till Skara domkyrka, »Sancta-Maria-kyrkan». Adam vet, att han dog i Götaland; den omtalade notisen säger, att han vilar »i Guds frid och helge mäns» i den kyrka, han grundat. En miniatyrkalk från hans grav med inskriften »Adalwardus peccator» har där senare återfunnits. Hans död inträffade senast 1066 eller 1067.

Källor: *Scriptores rerum Svecicarum*, III: 1 (Ex Adami gestis Hamma-burgensis ecclesiae pontificum); N. Beckman, *Ur vår äldsta bok* (1912); H. Reuter Dahl, *Sw. kyrkans historia*, I (1838).

K. B. WESTMAN.

Adalvard den yngre, tysk missionsbiskop i Sverige (Sigtuna, Skara). Tillhörde domkapitlet i Bremen; vigdes till biskop och sändes till Sverige av ärkebiskop Adalbert under Stenkils regeringstid (Adam IV,28). Anledningen härtill uppgives av Adam hava varit en underbar händelse, varigenom en av prästerna vid hednatemplet i Uppsala fått sin syn och blivit vunnen för kristendomen. Till A:s biskopssäte bestämdes därför Sigtuna. På resan dit fann han sin namne Adalvard den äldre sjuk i Västergötland och var där närvarande vid hans död och begravning. Han besökte även på resan Birka, som då var förstört och öde, så att icke ens ärkebiskop Unnis grav stod att finna.

Anländ till sin bestämmelseort, säges han (IV,29) ha verkat där och i omnejden med stor iver och framgång. Vid sin första mässa i Sigtuna berättas han ha fått i offergåvor ända till 70 mark silver. Därefter överenskom han med biskop Eginio i Skåne, att de tillsammans skulle besöka det stora Uppsalatemplet, »huvudorten för barbarernas vidskepelse». De ville gärna underkasta sig vilken tortyr som helst, blott de kunde få detta tempel rivet eller ännu hellre bränt. Skedde detta, menade de, så skulle hela folkets omvändelse följa därpå. Men då folket började mumla om planen, avstyrde Stenkil den genom att föreställa missionärerna, att den endast skulle leda till deras död, hans egen avsättning och ett allmänt återfall till hedendomen. A. måste därefter förlägga sin verksamhet till Götalandskapen; marken var i Svealand ännu för hårdarbetad. Han övertog då Skarastiftet, som var vakant efter hans namne. Men detta betraktades av ärkebiskop Adalbert såom kanoniskt oriktigt, då han var biskopsvigd för Sigtuna; han blev

därför återkallad till Bremen (III,70). – I juni 1069 har han undertecknat en urkund i Bremen; före 1072 dog han därstädes.

Källor: *Scriptores rerum Svecicarum*, III: 1 (Ex *Adami gestis Hammaburgensis ecclesiae pontificum*); H. Reuterdahl, *Sw kyrkans historia*, I (1838).

K. B. WESTMAN.

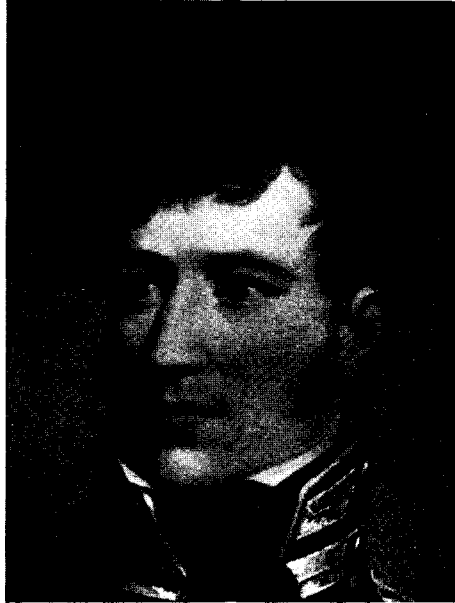
Adamsen, Helga
Teodora, se Hoving.

Adelborg. Bland de officerare, som vunno adelskap genom deltagande i Gustav III:s statsvälvning, var Erik Otto Borgh (f. 1741, † 1787), adlad 13 sept. 1772, slutligen kapten.

Dennes son, överstelöjtnanten Per Otto A. (se nedan 1), blev farfar till Maria, Gertrud och Ottilia A. (se nedan 2-4).

1. Per Otto Adelborg, f. 24 apr. 1781, † 2 mars 1818 i Västervik. Föräldrar: kaptenen vid fortifikationen Erik Otto Borgh, adlad Adelborg, och Anna Sofia Carlsköld. Extra fänrik vid drottningens livregemente 23 maj 1796; avlade officersexamen 12 juli 1797; kornett vid Nylands lätta dragonkår 16 juni 1801; löjtnant i armén 28 juni 1802; premiärlöjtnant 4 maj 1805; deltog i 1808 års fälttåg, från slutet av sept. såsom fördelningsadjutant och chef för staben vid svenska fördelningen av finska armén, och bevistade därunder ett stort antal strider; ryttmästare i regementet 10 okt. 1808 samt vid livregementsbrigadens kyrassiärkår 19 juni 1810; andre major vid livgrenadjärernas rusthållsdivision 23 dec. 1811; överstelöjtnant i armén 22 maj 1814; bevistade såsom chef för staben och överadjutant under generalmajor Mörner norska fälttåget s. å.; erhöll avsked 3 febr. 1818. Fick tapperhetsmedaljen i guld 1808; RSO 1814.

Gift 26 maj 1807 med Lovisa Eleonora Ramsay, f. 11 juli 1785, † 11 apr. 1841, dotter till landshövdingen Otto Vilhelm Ramsay.

P. O. Adelborg

Oljemålning av K. F. Breda

Friherrinnan Jaquette Adelborg, Stockholm